

ת"פ 28132/05/20 - מדינת ישראל נגד אילן הלוי

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 28132-05-20 מדינת ישראל נ' הלוי
תיק חיצוני: 437555/2018

בפני	כבוד השופטת אליאנא דניאלי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	אילן הלוי

החלטה

בפני בקשת הנאשם לאפשר גביית עדותו של מומחה מטעמו, פרופ' נעם זהר, המצוי בימים אלה בשנת שבתון בארצות הברית, באמצעות היועדות חזותית.

נטען כי עדות המומחה מהותית ורלוונטית, ונדרשת נוכח טענת המאשימה לרשלנות בהתנהלות הנאשם כרופא, כמיוחס לו בכתב האישום.

עוד נטען, כי אכן דרך המלך בגביית עדות היא באולם בית המשפט, אולם נוכח קיומם של אמצעים טכנולוגיים ניתן להתרשם באופן ישיר מהעד ומעדותו גם באמצעות היועדות חזותית. בענין זה היפנה הנאשם לסמכות המסורה לבית המשפט להורות על גביית העדות בדרך זו מכוח סעיף 47 בחוק עזרה משפטית בין מדינות, תשנ"ח - 1988 (להלן: "חוק עזרה משפטית בין מדינות" או "החוק") ולתקנה 15 בתקנות עזרה משפטית בין מדינות, תשנ"ט - 1999 (להלן: "התקנות").

לטענת הנאשם, עיקר הפסיקה בסוגיה עוסקת בבקשות המאשימה להעיד עדים בדרך זו, חרף חשש ההגנה לפגיעה בזכות נאשמים להליך הוגן ולפגיעה בהגנתם. הוא היפנה בענין זה לפסיקה, ובכללה לתפ"ח (מחוזי ב"ש) 17506-10-17, **מדינת ישראל נ' דרור**, במסגרתו בתיק רצח העיד לאחרונה מומחה מטעם ההגנה בדרך האמורה.

הוטעם כי הנאשם נעצר לאחרונה במסגרת תיק זה, ומשהמומחה אינו צפוי לחזור לארץ עד חודש אפריל '23 לכל הפחות, יש מקום להתיר את שמיעת העדות כפי שהתבקש.

המאשימה מתנגדת לבקשה (התנגדות המצטרפת להתנגדות קודמת שלה לקיום הדיון במועד שנקבע).

נטען כי את הדרישה ל"ראיות הדרושות לצורך הליך משפטי בישראל" המצוינת בסעיף 47 בחוק עזרה משפטית בין מדינות, יש לפרש באופן דווקני ומחמיר כבחניה של מידת הרלבנטיות ונחיצותה של העדות לשאלות השנויות במחלוקת. כן נטען כי נוכח היקף המסמך עליו מבקשת ההגנה להעיד את פרופ' זהר, המושתת על תיק עבודה שאוחז למעלה מ-700 עמודים, קיימת סבירות גבוהה כי במהלך חקירתו הנגדית תבקש המאשימה להציג לו מסמכים רבים ולקבל התייחסותו אליהם, וכי שמיעת עדותו בהיוועדות חזותית עלולה לפגום בקיומה של חקירה נגדית מקיפה ומיטבית. בענין זה נטען כי בהתאם לפסיקה יש לאזן בין נחיצות העדות לחקר האמת לבין הפגיעה האפשרית בזכות הצד שכנגד לחקירה נגדית. על רקע זה התבקש לקבוע תנאים אשר יבטיחו את טוהר עדותו, נוכח הטענות כי אינו אוביקטיבי וייתכן שאף עוין את התביעה, כמשתמע מהבקשה.

עוד נטען, כי המסמך עליו עתיד להעיד פרופ' זהר אינו מהווה חוות דעת מומחה בהתאם לדרישות החוק, וכי מתבקש לפיכך לא להתיר עדותו כלל. נטען כי המסמך נחתם על ידי פרופ' זהר לאחר שיצא את הארץ, ולפיכך אינו קביל כראיה שכן אינו נושא אישור נציג קונסולרי.

כן מתנגדת המאשימה לבקשת ההגנה להגיש את חוות הדעת לבית המשפט עובר למועד הדיון, על מנת לאפשר לבית המשפט לעיין בה.

ב"כ הנאשם הגיב לתגובת המאשימה, טען כי המאשימה מנסה לעשות כל שביכולתה על מנת לדחות את הדיון, וכן עדכן כי נוכח טענות המאשימה, חתם העד על חוות דעתו גם בפני נציג הקונסוליה הישראלית בניו יורק.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת מדיניות הפסיקה, מצאתי כי יש מקום לקבל את הבקשה ואסביר טעמי;

יאמר בראשית הדברים, כי אין חולק שהדרך הטובה ביותר להתרשם מעד ומעדותו היא בעדות פרונטלית באולם בית המשפט. ואולם, בשנים האחרונות, נוכח התפתחותם של אמצעים טכנולוגיים, העובדה כי העולם הפך לכפר גלובלי, וכן מגיפת הקורונה אשר אילצה את כולנו לבצע התאמות מסויימות בדפוסים קיימים, הפך הכלי של היוועדות חזותית לנפוץ יותר גם באולמות בתי המשפט. יוזכר כי תקופה ארוכה נאלצנו לקיים דיונים כשאנו עוטים מסיכות, וכפי שבתי המשפט נאלצו לבצע את ההתאמות הנדרשות, ולקבוע מהימנות עדים אף מבלי לראות את פניהם באופן מלא, נחקרו עדים גם באמצעות היוועדות חזותית, במקומות בהם בעבר לא היתה מקובלת דרך זו.

בהתאם לחוק ולתקנות, בית המשפט יאשר כי הראיות דרושות לצורך הליך שיפוטי בישראל, וכן יאשר גביית העדות באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה, בין היתר אם נעשו הסידורים לאפשר לבית המשפט ולבעלי הדין לצפות בעד בכל מהלך העדות, ולהציג לו שאלות.

כאמור, התפתחות הטכנולוגיה מביאה לכך שניתן באמצעות היוועדות חזותית לעשות את כל אלו, בקלות יחסית.

בפסיקה הושם הדגש על מידת הרלוונטיות של העדות ונחיצותה לשאלות שבמחלוקת, ולכל הפחות ניתן לקבוע בשלב

זה, בו טרם נחשפתי לראיה, בין היתר נוכח התנגדות המאשימה לכך, כי לא ניתן לקבוע כי העדות אינה רלוונטית או נחוצה. במקרה הנידון אמנם ביקש הנאשם תחילה לוותר על עדות העד מטעמו, ואולם משחזר בו מכך והוא מבקש כעת להעידו, ושעה שעל פניו מבקשת ההגנה להתמודד בדרך זו עם עדויות מומחי המאשימה, איני מוצאת כאמור לקבוע כי העדות אינה נחוצה.

כן מתמקדת הפסיקה בשאלה אם קיימת סיבה טובה המונעת את הגעת העד לארץ. משעסקין במי שנטען כי הוא מצוי בשבתון ולא יחזור ארצה עד חודש אפריל '23 לכל הפחות, ושעה שהנאשם מצוי במעצר במסגרת תיק זה מזה מספר חודשים, איני סבורה כי ראוי לדחות את עדות העד למשך כחצי שנה (לכל הפחות, על פי הנטען).

אשר לבקשת המאשימה להבטיח כי ניתן יהא לגבות את העדות באופן ראוי, הרי שחזקה כי העד ימצא במקום שקט וללא אנשים אשר יפריעו למהלך העדות, וכי ניתן יהא לשמוע אותו כראוי ולהציג בפניו גם מסמכים או להפנותו אליהם. מובהר כי במידה ולא כך יהיה, לא תותר העדות.

אשר לחששה של המאשימה מפני העדר אוביקטיביות או עוינות מטעם העד, יאמר בזהירות הראויה כי על דרך הכלל שאלת מהימנותם של עדים מומחים אינה השאלה המרכזית שנבחנת אלא שאלת מקצועיותם, וכאמור, באמצעים הקיימים כיום ניתן להכריע גם בשאלות מהימנות עדים המעידים בדרך של היוועדות חזותית.

עוד יצוין, כי במקרים המתאימים מתעלמת המאשימה מהחובה לפנות למדינה האחרת בהתאם לחוק, ומבקשת התרת עדות באמצעות היוועדות חזותית. כך אירע אף בפניי, במסגרת ת"פ 36959-01-18, **מדינת ישראל נ' גוטמן ואח'**, בו העיד לבקשת המאשימה עד מטעמה אשר שהה בחו"ל, בהיוועדות חזותית ושלא בהתאם לכללים המפורטים בחוק ובתקנות, הגם שמדובר היה בעד אשר יכול היה להתייצב למתן עדות בארץ, אולם נוכח מגבלות הקורונה נמצא להתחשב בהיותו בחו"ל.

בנסיבות אלו, בהתחשב בצורך לשמוע בהקדם את עדות המומחה, נוכח מעצרו של הנאשם, בהתחשב בהיותו של המומחה בשבתון בארה"ב, ובפסיקה כמפורט לעיל, כמו גם במכלול הנסיבות, אני מתירה שמיעת עדותו באמצעות היוועדות חזותית.

ההגנה תוודא כי העד יהא זמין בשעת הדיון במקום שיאפשר קיום הדיון כאמור.

הדיון יחל ביום 13/9/22 בשעה 14:30, לשם שמיעת עדת הגנה נוספת, ובשעה 15:00 תחל עדות המומחה, בהתחשב בפער השעות בין ישראל לארה"ב.

נוכח התנגדות המאשימה להגשת חוות הדעת לבית המשפט טרם מועד הדיון - לא תוגש חוות הדעת טרם הדיון.

מזכירות בית המשפט תזמין הקלטה לדיון זה, והצדדים יהיו ערוכים לקיום הדיון עד תם שמיעת עדות העד.

הנאשם יובא באמצעות שב"ס.

ניתנה היום, י"ג אלול תשפ"ב, 09 ספטמבר 2022, בהעדר
הצדדים.